

NOVADNIEKS

● PIEKTDIENA, 2007. GADA 2. NOVEMBRIS ● Nr. 81 (7776) ● Cena mazumtirdzniecībā Ls 0,28

Televīzijas
programma
5. — 11. novembris

Zvaigznes raud virs Preiļiem

● Rajona sporta skolas direktors Romāns Petrovs ar iesniegumu par nakti no 23. uz 24. oktobri izrādīto stadionā žogu vērsies policijā. Zālē redzamās sliedes liecina, ka automašīna veikusi «skaistu» lidojumu, tomēr autovadītājam ar savu braucamo ir izdevies no notikuma vietas aizmukt. Foto: A. Dzerkalis

Pārmērīga alkohola lietošana, agresīvi autobraucēji, sabiedriskās kārtības normu neievērošana, rīti ar apgāztiem atkritumu konteineriem, salauztiem soliņiem, apķēpātām sienām, ieejas durvīm, sabojātām ceļa zīmēm. Vai arī, kā šonedēļ, — ar sadragātu žoga posmu rajona Bērnu un jauniešu sporta skolas stadionā. Tādas ir Preiļu un arī rajona jauniešu izklaides, kas pēdējā laikā pieņem lielākus mērogus.

Tragiski, ja huligāniskās izklaides pārtop par kriminālnozieģumiem. Kas atdos ģimenēm to jauniešu dzīvības, kuras nepilna mēneša laikā izdzisušas negēlīgas rīcības dēļ? Meiteni, kuru uz mazā ceļa gabaliņa no Preiļiem līdz Ličiem nonāvēja autobraucējs, jaunieši, kura nāve pašā Preiļu centrā satricināja visus pilsētas iedzīvotājus? Policijas oficiālā ziņa preseī ir skopa: «27. ok-

tobrī Preiļos ap pulksten 03.30 grāvi, šķērslielā starp Krāslavas un Rēzeknes ielu, ar miesas bojājumiem atrasts 1986. gadā dzimis jauniešs. Notikuma vietā medicīnas darbinieki pēc sākotnējās apskates konstatēja, ka jauniešs ir miris, iespējams, vardarbīgā nāvē. Par notikušo nekavējoties uzsākts kriminālprocess, iespējamās vainīgās personas tiek noskaidrotas.»

Neizdzīvotā dzīve atdota zemes klēpim. Neatbildēts paliek jautājums, kāpēc jaunības plaukumā bija jāaiziet nebūtībā. Kāpēc Preiļi un to apkārtnē iedzīvotājiem nav droša vide? Kāpēc vienaldīgi un bezjūtīgi ir tie, kuri varētu novērst nozieģumus, traģēdijas? Varbūt pašvaldībā jārisina jautājums par kārtības sargāšanas uzlabošanu? Par bargākiem sodiem par pārmērīgu alkohola lietošanu? Varbūt pie atbildības saucami visi, kuri redz no-

● Vietā, kur Preiļos tika atrasts bojā gājušais jauniešs, šonedēļ raudāja svečites. Raud zvaigznes virs Preiļiem... Foto: L. Kirillova

zieģuma norisi, bet neiejaucas? Bet, varbūt — nekas nav noticis, un tikai žurnālisti kārtējo reizi saasinājuši situāciju, kā to uzskata tie, kam nepatīk, ja lietas sauc istajos vārdos?

Policija, pašvaldība, izglītī-

bas darbinieki, sabiedrisko un kultūras aktivitāšu organizatori, ģimenes, sabiedrība, — aicinām uz dialogu publiskajā telpā ar laikraksta starpniecību.

L.Rancāne

Pieņemti grozījumi rajona pašvaldības 2007. gada pamatbudžetā

30. oktobrī notika Preiļu rajona padomes ārkārtas sēde sakarā ar to, ka iepriekšējā (24.10.2007.) rajona padomes sēdē netika apstiprināti grozījumi saistošajos noteikumos nr. 1 «Par Preiļu rajona pašvaldības 2007. gada pamatbudžetu». 24. oktobra padomes sēdē pieci no vienpadsmit rajona padomes locekļiem balsojumā par budžeta grozījumiem atturējās, kā iemeslu minot to, ka nav nepieciešams veikt grozījumus apstiprinātajā rajona pašvaldības budžeta ieņēmumu un izdevumu sadaļā, jo 07.08.2007. MK noteikumos nr. 545, pedagogu darba samaksas apmērs esot noteikts. Lai nodrošinātu darba algas izmaksu rajona izglītības iestāžu pedagogiskajiem darbiniekiem noteiktajos datumos, steidzīgi bija jāpieņem attiecīgs lēmums. Tika sasaukta padomes ārkārtas sēde, kurā piedalījās 6 no 11 rajona padomes locekļiem: rajona padomes priekšsēdētāja Helēna STREIĶE, kura arī vadīja šo sēdi, Andris VAIVODS, Emīlija KOKORĪTE, Valija RUIŠA, Antra VILCĀNE un Jānis ZEPS. Sēdē nepiedalījās: Aldis ADAMOVIČS, Juris KOVAĻEVSKIS, Ilmārs MELUŠKĀNS, Artūrs ŠTAGARS, Maija SPŪLE. Padomes ārkārtas sēdes darba kārtībā tika izskatīts viens jautājums — «Grozījumi nr. 2 saistošajos noteikumos nr. 1 «Par Preiļu rajona pašvaldības 2007. gada pamatbudžetu»».

Preiļu rajona padomes Finanšu, ekonomikas un centralizētās grāmatvedības nodaļas vadītāja Bronislava Savicka informēja, ka pēc rajona padomes sēdes, kura notika š. g. 24. oktobrī, ir sazinājusies ar Finanšu ministrijas pašvaldību finansiālās darbības uzraudzības inspektori un informējusi viņu par izveidojušos situāciju.

Finanšu ministrijas pašvaldību finansiālās darbības uzraudzības inspektora viedoklis bija sekojošs: grozījumi apstiprinātajā pamatbudžetā jāveic obligāti; Ministru kabineta noteikumi nr. 545 nosaka pedagogu darba samaksas apmēru un darba slodzes lielumu; pamatojoties uz likuma «Par pašvaldību budžetiem» 29. pantu, pašvaldība budžeta asignējumu var veikt vienīgi padomes apstiprinātajā budžetā paredzētajiem mērķiem un asignējumi nedrīkst pārsniegt budžetā noteiktos apjomus.

Saskaņā ar iepriekš minēto, visi rajona pakļautības iestāžu vadītāji tika informēti, ka līdz grozījumu apstiprināšanai valsts mērķdotācija pedagogiskajiem darbiniekiem izglītības, mūzikas un mākslas iestādēs tiks nodrošināta sākotnēji apstiprinātā budžeta 2007. gadam apjomā.

Tas nozīmē, ka 3. novembrī tiks ieskaitīti arī pēdējie līdzekļi pašvaldību skolām, kas sākotnēji plānoti 2007. gada budžetā, bet sporta skolas pedagogiem algu izmaksai 3. novembrī naudas līdzekļu pietrūkst. Uzrunas noslēgumā B.Savicka aicināja rajona padomes locekļus apstiprināt grozījumus.

Savukārt izglītības pārvaldes vadītājs Andrejs Zagorskis pastāstīja, ka par situāciju rajonā informēta izglītības un zinātnes ministrija. No izglītības un zinātnes Valsts inspekcijas saņemta informācija, ka Ministru kabineta noteikumi nr. 545 «Grozījumi Ministru kabineta 2004. gada 24. augusta noteikumos nr. 746 «Pedagogu darba samaksas noteikumi»» nosaka, kā aprēķina algu un slodzi pedagogiskajiem darbiniekiem.

Sazinoties ar Izglītības un zinātnes ministrijas Investīciju departamenta direktori Ingu Štāli, saņemta informācija, ka papildus iedalītos naudas līdzekļus pedagogu atalgojumam nedrīkst izmantot citiem mērķiem; pašvaldībai jāievēro un jāpilda Ministru kabineta noteiktās prasības; jāveic grozījumi rajona pašvaldības budžetā.

Izglītības iestāžu vadītāji atbildīgi, lai pedagogiskie darbinieki savlaicīgi saņemtu darba algu. Ja netiks apstiprināti grozījumi, pašvaldībām no sava budžeta būs jāizmaksā pedagogiskajiem darbiniekiem darba alga.

IZM izteica neizpratni par grozījumu budžetā neapstiprināšanu, to uzskatot kā kaitniecību. Arī rajona izglītības iestāžu vadītāji ir satraukti par notiekošo situāciju. IP vadītājs A.Zagorskis vērsās pie padomes locekļiem ar lūgumu izprast šo situāciju un apstiprināt grozījumus.

Klātesošie padomes locekļi atzina, ka viņu pašvaldību budžetos nav paredzēti līdzekļi pedagogisko darbinieku atalgojumam.

Ņemot vērā augstāk minētos argumentus un padomes locekļu izteiktos viedokļus, grozījumi nr. 2 saistošajos noteikumos nr. 1 «Par Preiļu rajona pašvaldības 2007. gada pamatbudžetu» tika pieņemti vienoties.

I.Seladina,

Preiļu rajona padomes preses sekretāre

NACIONĀLĀS ZIŅAS

Latvijas Bankas prezidenta amatā atkārtoti ieceļ Rimšēviču

Saeima vakar, 1. novembrī, Latvijas Bankas (LB) prezidenta amatā atkārtoti ievēlēja līdzšinējo centrālās bankas vadītāju Ilmāru Rimšēviču. Par viņa kandidatūru balsoja 92 deputāti, viens atturējās.

Rimšēvičs bija vienīgais kandidāts centrālās bankas vadītāja amatam nākamajiem sešiem pilnvaru gadiem. Rimšēviča kandidatūru izvirzīja valdību veidojošās partijas. Deputāti ziņu par Rimšēviča ievēlšanu sveica, pieceļoties kājās. Pēc ievēlšanas amatā LB prezidents žurnālistiem teica, ka «mūsu nacionālā valūta lats ir stabila, tomēr ir jādara viss, lai Latvija varētu pāriet uz eiro». Pēc Rimšēviča domām, reālākais termiņš, kad tas varētu notikt, ir 2012.—2013. gads. Jau ziņots, ka Rimšēvičam šā gada nogalē beidzas pilnvaras LB prezidenta amatā.

Kalvītis ar Raisu pārrunājis Latvijas un ASV sadarbību

31. oktobrī sākot darbu vizīti ASV, Ministru prezidents Aigars Kalvītis ticies ar ASV valsts sekretāri Kondolīzu Raisu un pārrunājis abu valstu sadarbību, informē Valsts kancelejas Komunikācijas departamentā. «Mēs redzam ASV kā sabiedroto daudzus mūsu valsts ārpolitikas un drošības aspektos, par ko liecina abu valstu līdzšinējā intensīvā sadarbība,» tikšanās laikā uzsvēris Kalvītis. Savukārt Raisa puda gandarījumu par Latvijas — Krievijas robežlīguma ratifikācijas pabeigšanu un izteica cerību, ka tikpat sekmīgs būs arī nākamais solis — apmaiņa ar ratifikācijas rakstiem. Tikšanās laikā Kalvītis iepazīstināja ASV valsts sekretāri ar Latvijas ārpolitikas prioritātēm, īpaši uzsvērot kaimiņu politikas veidošanu gan Melnās jūras reģionā, gan Kaukāzā, gan Centrālajā Āzijā. Puses izteica viedokļus par aktuāliem drošības politikas jautājumiem, kā arī situāciju Afganistānā un Irākā. Tika pārrunāti arī jautājumi par gaisa telpas patrulēšanu Baltijas valstīs un NATO infrastruktūras projektiem. Kalvītis sniedza pārskatu par Latvijas militārpersonu klātbūtni starptautiskajās operācijās un nākotnes plāniem. Ministru prezidents pievērsa uzmanību arī jautājumam par bezvīzu režīmu starp Latviju un ASV. Kalvītis aicināja sākt padziļinātās sarunas par pievienošanu ASV bezvīzu programmai vienlaicīgi ar visām tām ES dalībvalstīm, kuras atbilst kritērijiem. Premjers intervijā Latvijas Radio norādīja, ka Raisa sarunas laikā nav interesējies par saspringto politisko situāciju Latvijā un sarunas laikā puses pieskārušās tikai abu valstu attiecībām.

Staķe atgriežas Saeimā

Labklājības ministre Dagnija Staķe (ZZS) atjaunos Saeimas deputāta mandātu pēc tam, kad valdības vadītājs būs pieņēmis viņas demisiju. Staķe atkāpjas no amata, jo nākamā gada budžetā nav izdevies panākt iecerēto pensiju pieaugumu, kā arī saistībā ar atklātajiem pārkāpumiem Tehnisko palīgvidzēžu centrā, žurnālistiem sacīja ministre. «Es varu godīgi atzīt, ka man nav izdevies panākt pensiju pieaugumu tādā apmērā, kā to prasīja Saeimas Sociālo un darba lietu komisija, jo tas nozīmētu pārskatīt finansējumu citām Labklājības ministrijas pārziņā esošajām nozarēm, tostarp invalīdiem, bezdarbniekiem, jaunajiem vecākiem,» skaidro labklājības ministre. Viņa arī žurnālistiem uzsvēra, ka nākamā gada budžets ir «sociāli labs kā nekad», piemēram, tajā paredzētas māmiņu algas. Ministre turpinās pildīt pienākumus līdz brīdim, kad Ministru prezidents demisiju pieņems. Staķe atceļ visus paredzētos komandējumus un citus pasākumus, bet veiks tikai tiešo ministrijas vadību.

Ziņas sagatavoja T.Elste

NOVADNIEKS

Redaktore Tamāra Elste

Pasūtījuma indekss 3033.

Reģistrācijas apliecība nr. 000701018.

Izdevējs — SIA «Novadnieks. Redakcija».

Redakcijas adrese: Brīvības ielā 14, Preiļi, LV-5301.

Elektroniskais pasts: novadnieks@axel.lv

Tālr. 53-07056, mob. tel. 29410288 (redaktorei),

53-07057 (reklāmas un sludinājumu pieņemšana),

53-07058, 53-07059 (žurnālistiem). Faks 53-07057.

Par sludinājumu saturu atbild to iesniedzējs.

Laikrakstā publicētie materiāli ne vienmēr atspoguļo redakcijas viedokli.

Pārpublicējot atsauce uz «Novadnieku» obligāta.

Laikraksts iespiests SIA «Latgales drukā» Rēzeknē.

Mājas lapa internetā: www.novadnieks.lv

Laikraksts iznāk astoņas reizes mēnesī

(otrdien, piektdien).

INFORMĀCIJA

«Kas izvēlas zelta vidusceļu,
par sodu paliek tur stāvēt uz
visiem laikiem.»

J. Bodena

Lai Mirušo piemiņas dienās mūsu sirdīs pieaug mīlestība

2. novembrī Baznīca svin Mirušo piemiņas dienu. Taču novembra pirmās dienas saistās ar gadsimtiem senām tautas tradīcijām. Jau 18. un 19. gadsimtā novembris tika saukts par Veļu mēnesi. Drūmās un miglainās dienas, aukstie rudens vēji — laiks, kad visi ilgojas pēc gaismas un siltuma. Mūsu senči ticēja, ka gaisma un siltums vajadzīgs arī mirušajiem. Cilvēki ticēja, ka veļi gaida dzīvo palīdzību, tāpēc nāk tuvāk mājām. Senie latvieši un lietuvieši ticēja dzīvo un mirušo sadraudzībai.

Pastāvēja ticējums, ka mirušā dvēsele spēj mums ne vien palīdzēt, bet arī kaitēt. Laika gaitā radās daudz maģisku izdarību, lai palīdzētu remdināt veļu dusmas. Tās tika īstenotas lielākajos svētkos gan pavasarī, gan rudenī. Par pavasara veļu mielošanu ziņu ir maz. Vienīgi zināms, ka pirms aršanas un sēšanas piesaukti mirušie. Vairāk zināms par veļu laiku rudenī. Senajos vēstures avotos veļus sauc arī par ilgjiem. Veļu valdniece ir tautas dziesmās jo bieži daudzminātā Veļu māte.

Veļu laiks (dievaines, Dieva dienas) sākas deviņas dienas pirms Miķeļiem (29. septembrī) un beidzas deviņas dienas pēc Mārtiņiem (10. novembrī).

Mirušo piemiņas dienā izšķir divas svarīgas lietas — mielastu un lūgšanas ar uguns dedzināšanu. Pagānu laikos visas izdarības notika kapsētā, bet upurēšana — svētbirzīs. Tur no kaimiņu mājām sapulcējās cilvēki, atnesa ēdienus un dzē-

rienus, lai stiprinātu veļus un visi kopā pavadītu vairākas dienas. Ēdienus un dzērienus atstāja visu nakti, lai veļi varētu mieloties.

Lietuviešu rakstnieks, Pēterburgas garīgās akadēmijas profesors Motiejus Valančus (1801 — 1875) rakstīja, ka, pieņemot veļus, Žemaitijā pēc pagānu ierāšām visiem deva skābus kāpostus.

Visu svēto un Mirušo piemiņas diena kalpoja arī laika pareģošanai. Agra pavasaris gaidāms, ja šajās dienās piesalst. Ja kokos vēl ir lapas, tad citugad cilvēki cietīs no dažādām slimībām. Saka arī tā — ja Visu svēto diena ir ar ledu, tad Svētais Juris (23. aprīlis) — ar lapām. Kas dzimis 1. novembrī, tas dzīves laikā varēs kontaktēties ar veļiem.

Lietuvā ticēja, ka Visu svēto nakti veļi tiek atbrīvoti no Šķistītavas un pa lielceļiem un takām steidzas uz baznīcu vai dzimtajām mājām, lai tiktos ar saviem tuviniekiem. Šajā vakarā dzīvie nedrīkstēja bez vajadzības doties ceļojumos, lai viņiem netraucētu. Tāpat katras mājas īpašniekam vajadzēja piesiet suni, lai tas netraucēt veļiem.

Senie etnogrāfiskie avoti min ēdienus, ar kuriem tikuši mieloti veļi. Te jāmin asinsdesas, dažādas biežputras. Kad ēdieni bija gatavoti, izslaucīja istabu (riju). Galdū apsedza ar baltu galdautu, izvietoja māla krūzes ar dzērieniem (medalu), ēdienus. Vēl 18. gadsimta beigās Augštaitijā pie galda tika atstāta vieta mirušajam saimniekam. Cetur brīvu vietu pie galda bija tik, cik mirušo ģimenē. Pēc vakariņām namatēvs sacīja:

Taipejas Misijas pārstāvji iepazīnās ar tūrisma iespējām Preiļu novadā un Aglonas pagastā

29. oktobrī Preiļu novadu un Aglonas pagastu apmeklēja Taipejas Misijas Latvijā vadītājs Endijs Čins, Misijas pārstāve Marita Saveljeva, ceļojumu biroja «57. paralēle» pārstāvji Artis Zandmanis un Daiga Štendenberga. Vizītes mērķis bija iepazīties ar tūristiem piedāvātajiem pakalpojumiem un naktsmītnēm Preiļos un Aglonas pagastā, informē Preiļu novada domes sabiedrisko attiecību speciāliste Maija Paegle.

Preiļu ciemiņi apmeklēja viesu māju «Pie Pliča», apskatīja Preiļu parku un parka kapelu. Preiļu novada domes priekšsēdētājs Aldis Adamovičs un plānošanas daļas vadītājs Zigmārs Erts viesiem sniedza ieskatu Preiļu novada attīstībā un parādīja prezentāciju par novadu. Preiļu rajona Tūrisma informācijas centra vadītāja Irēna Kjarkuža iepazīstināja viesus ar tūrisma iespējām Latgalē un Preiļu rajonā. Dienas otrajā pusē Irēnas Kjarkužas vadībā Taipejas misijas pārstāvji apskatīja naktsmītnes «Mežinieku mājās» un viesu mājā «Malvīnes», apmeklēja Aglonas baziliku un Maizes muzeju.

Dienas noslēgumā Taipejas Misijas Latvijā vadītājs Endijs Čins atzinīgi novērtēja redzēto piedāvājumu tūristiem un puda viedokli, ka starp vairākām Eiropas valstīm tieši ar Latviju ir izvei-

● Taipejas Misijas Latvijā vadītājs Endijs Čins Maizes muzejā.

dojušas īpaši draudzīgas attiecības, tāpēc pirmās tūristu grupas no Taivēnas ieradīsies arī Latgalē.

Preiļu novadu ar Taipejas Misiju vieno ilggadēja sadarbība, bet šī gada oktobra sākumā Taipejas Misijas pārstāvji kopā ar SIA «57. paralēle» vadību un Preiļu novada domes priekšsēdētāju Aldi Adamoviču pārrunāja sadarbības iespējas tūrisma jomā.

«Veļi, palieciet sveiki, ejiet ar Dievu! Svētījiet mūs, dzīvos, lai būtu miers šajā namā! Nedariet neko sliktu!».

Mirušo piemiņas dienā par starpniekiem starp dzīvajiem un mirušajiem tika uzskatīti nabagi. Tos aicināja mājās, sēdināja pie galda goda vietā, pasniedza dāvanas, mieloja ar maizi un plāceniem. Deva arī «dvēseles kumosus» — pirādziņus, arī naudu.

Mirušo piemiņas dienai kāva jēru, kura gaļu izdalīja nabagiem, aicinot viņus lūgties par mirušajiem. Cilvēki ticēja, ka tādā veidā veļi pieņems nabagu lūgšanas. Tāpat Mirušo piemiņas dienā, braucot uz dievnamu, veda upuri naudā vai graudā un arī žēlastības dāvanas nabagiem, kuri pie baznīcas bija sapulcējušies no malu malām.

Ļoti sens ieradums Mirušo piemiņas dienā ir apmeklēt kapsētas. Tagad gan pirms, gan pēc Mirušo piemiņas dienas riko sveču vakarus. Sākumā nebija pieņemts dedzināt sveces mirušo atdusās vietās, jo sveces agrāk bija dārgas. Šī iemesla dēļ sakūra ugunsgrūkus.

Tikai 20. gadsimta otrajā pusē pēc pilnētu parauga Mirušo piemiņas dienā vai vakarā sāka dedzināt sveces. Deģoša uguns vai svece — cieša saite, ar kuru tiek vienoti dzīvie un mirušie. Sasildīts velis nomierinās, zinādams, ka dzīvie viņu nav aizmirsuši.

Visu svēto un Mirušo piemiņas diena ir laiks, kad mūsu sirdīs pieaug mīlestība. Izmantosim tos līdzekļus, ko tagad ieteic Baznīca, lai palīdzētu mirušajiem.

Priesteris A. Budže

Tikšanās laikā tika izstrādāts nodomu protokols par tūristu uzņemšanu Latvijā, nodrošinot viņiem naktsmītnes, gidu pakalpojumus un transportu. Preiļu novada domei jāsniedz aptveroša informācija par iespējamajiem pakalpojumiem, kas saņemami pašvaldības teritorijā, apskates objektiem un naktsmītnēm, kuras varētu izmantot Taivēnas tūristi.

INFORMĀCIJA, REDAKCIJAS SLEJA

Preiļos Kohēzijas fonda finansētā projekta ietvaros uzklāts asfalts Daugavpils ielā

Lai gan klimatiskie apstākļi trešdien nebija tie labākie, Daugavpils ielas posmā no Liepājas līdz Talsu ielai tika uzklāts asfalts. Autobraucēji beidzot varēja atviegloti nopūsties, jo beigusies visu vasaru ieilgusi likumšana pa pilsētas ieliņām, lai no centra izbrauktu Daugavpils virzienā.

Kā «Novadniekam» paskaidroja Preiļu novada domes tehniskās daļas vadītājs Jānis Skutels, Eiropas Savienības Kohēzijas fonda ietvaros īstenotā projekta ietvaros minētajā posmā atjaunotā pirmā asfalta kārtā visā Daugavpils ielas platumā piecus centimetrus biežā kārtā. Kā parasti, pietrūcis vienas sausas un saulainas dienas būvdarbiem, teic domes speciālists, taču būvuzraugi sekojuši līdzī, lai asfalta klāšana būtu kvalitatīva. Asfaltēšanu veica SIA «LCB», kas ir ģenerālzņēmēja PS «STRABAG – BMGS» apakšuzņēmējs.

Pagaidām satiksme visā ielas garumā nebūs iespējama. Par paredzētajiem turpmākajiem darbiem stāsta Preiļu novada domes izpilddirektors Vladimirs Ivanovs: — Noslēgumam tuvojas Ko-

● Preiļos pēc ūdensvada un kanalizācijas sistēmas būvdarbiem, kas tika īstenoti par ES Kohēzijas fonda finansējumu, beidzot sagaidīts jaunais asfalta segums daļā no Daugavpils ielas. Tomēr satiksme visā ielas garumā pilnībā tiks atjaunota tikai nākamā gada pavasarī. Atbilstoši līgumam darbi jāpabeidz 31. maijā. Foto: A.Dzerkalis

hēzijas fonda finansētais projekts, kura ietvaros visā Daugavpils ielas garumā ierikots maģistrālais ūdensvads un kanalizācija, izveidojot atzarus uz dzīvojamajām mājām. Projekta ietvaros bija paredzēta asfalta pirmās kārtas uzklāšana vairāku tūkstošu kvadrātmetru platībā piecu centimetru biezumā daļā no Daugavpils ielas.

Septembrī tika parakstīts trīspusējs līgums starp Preiļu novada domi, SIA «Latspas» un Latvijas Valsts ceļiem par Daugavpils ielas seguma rekonstrukciju. Līgums ietver lietus kanalizācijas sistēmas izbūvi, gājēju ietves ierīkošanu abās ielas pusēs un jauna asfalta seguma uzklāšanu līdz centram. Šī projekta beigu termiņš ir nākamā gada 31.

maijs. Tas nozīmē, ka tikai pēc septiņiem mēnešiem darbi par piešķirto valsts finansējumu būs galā un Daugavpils ielas braucamā daļa, kā arī ietves atjaunotas.

Izpilddirektors pastāstīja, ka pagaidām satiksmei būs atklāta Daugavpils ielas daļa no Liepājas līdz Cēsu ielai. Darbi turpināsies.

L.Kirillova

Livānu galvenais laukums iegūst jaunu izskatu

Livānos turpinās Centra laukuma rekonstrukcijas darbi. Tie uzsākti jūlijā, un galvenajos vilcienos atjaunotā laukuma aprīses jau labi redzamas. Pēc darbu pabeigšanas šeit būs divvirziņu transporta satiksme, gājēju ietves, veloceliņš, soliņi atpūtai. Lai nogurušajiem braucējiem vai gājējiem, sēžot uz soliņiem, būtu, pie kā atpūtināt acis, laukuma plānojumā paredzētas arī zaļas oāzītes – zāliens, «Novadniekam» pastāstīja sabiedrisko attiecību speciāliste Livānu novada domē Ginta Kraukle.

● Jaunā izskatā atdzimst Centra laukums Līvānos. Foto: A.Dzerkalis

kā arī ar Biedrības ielu. Ierīkots apgaismojums un lietus ūdeņu novadišanas sistēma. Pēc labiekārtošanas darbu beigšanas laukumā būs vieta 41 automašīnai, taču kopumā uzsvars šeit likts uz gājēju un velobraucēju ērtībām.

Kopējās projekta «Līvānu pilsētas Centra laukuma rekonstrukcija – satiksmes or-

ganizēšana un drošības uzlabošana» izmaksas sastāda 150 000 latu. No šīs summas 75 procentus piešķirīs Eiropas Reģionālās attīstības fonds, 15 procenti izmaksu segti no valsts budžeta, bet pārējie desmit procenti jāpamaksā no novada domes budžeta.

Centra laukuma rekons-

trukcijas darbus veic ceļu būves uzņēmums SIA «Krustpils», ielu apgaismojuma sistēmas izveidi – SIA «Aiviekstes energobūvnieks».

Vienlaikus ar laukuma labiekārtošanu tiek sakārtota arī Dzelzceļa iela. Te ierīkots celiņš velobraucējiem un ietve.

L.Rancāne

ZVANI!

Par aktuāliem jautājumiem katru darbdienu uzklausīsim jūs pa tālr. 5307056.

Vai tiešām simts vēja ziedi?..

Dzin, dzin, dzin... Nošķind naudiņa, siki mazi santīmiņi no nobružāta vecas tantīņas naudas maciņa. Var tikai nojaust, ka agrāk šis maciņš tāpat kā tā turētāja piedzīvojuši labākus laikus. Tantuks noliecas un stīviem pirkstiem cenšas salasīt sauļā monētīņas. Nav jau daudz, varbūt kādi piecpadsmit, divdesmit santīmi. Ne tur maizes klaipiņam, ne piena paciņai sanāks, bet viņa ņem pa vienam un liek atpakaļ maciņā.

Nedomāju, ka šī sieviņa būtu gatava rīkoties kā pa televizoru rādītājā sižetā, kur pilnmēness nakts ap dainu tēva Krišjāņa Barona pieminēkli Rīgā rokās sadevušies iet ļautiņi un, runājot tikai sev zināmus maģiskus vārdus, met siknaudu. Tas tāpēc, lai uz simtlatnieku banknotēm redzamais bārdainais vīrs būtu gana labvēlīgs un čaukstošās naudiņas kā pa konveijeru slidētu viņu kabatās vai banku kontos. Tantukam tas vien daudza pestīšana un buršanās šķiet. Viņai katrs santīms dārgs, ar gadu desmitiem sūrā darbā lietiem sviedriem aplacīts. Un valdības piesauktajā «jostas savilkšanas» akcijā viņa nav gatava piedalīties, jo ciešāk savilkt jau vairs nav iespējams. Tie 14 vai labākajā gadījumā 15 pie pensijas nupat piemestie lati jau pazuduši kā nebijuši – pieaugušo produktu cenu, dārgo zaļu un citu neatliekamo izdevumu dēļ.

Bet lai nu paliek mūsu vecais tantuks. Viņa ir pieradusi visu mūžu knapināties un vairs neder, ka reiz būs savādāk. Arī par to, kas notiek valstī, sieviņai maza daļa, jo, patiesību sakot, naudas laikrakstu iegādei sen nepietiek, bet televizorā redzētais un dzirdētais paskrien garām viņas ausīm kā galīgi nesaprotamas lietas. Jau kuro mēnesi un gadu tiek runāts par strauji augošu un neapturamo inflāciju. Ekonomisti, finansisti, analītiķi, banku prezidenti spriež, kāpēc tā. Tiek piesaukta tirgus ekonomika, konkurence, eksporta un importa attiecības. Ne no viena gudrā runātāja mutes neesmu dzirdējusi sakarīgu viedokli un skaidrojumu. Vēsturiskie dati liecina, ka līdz Otrā pasaules kara sākumam lats bija viena no stabilākajām un vērtīgākajām valūtām pasaulē. Angļu džentlmeņi ik ritu brokastis gardu muti ēda Latvijas bekonu, uzziņot uz maizes Latvijas sviestu. Mūsu rūpniecības uzņēmumi, kur ražoja telefonus, radioaparātus, dažādas iekārtas un mašīnas, bija pazīstami un tikpat augstu vērtēti kā tagad, piemēram, japāņu firmu zīmoli.

Sakiet, ko gribat, bet tā vien šķiet, ka pie visa pašlaik notiekošā lielā mērā vainojamas bankas. Kas skaļāk un uzmācīgāk par citiem jau gadu gadiem aicināja – nāciet pie mums, aizņemieties, aizņemieties un vēlreiz aizņemieties, jo, raugi, visa pasaule dzīvo kredītā?.. Tās bija bankas. Kas tagad Latvijā ir uzņēmumi ar vislielāko vērtību? Tās ir bankas. Kas savā darbībā gūst vislielāko peļņu? Tās ir bankas. Secinājumus varat izdarīt paši.

Latvieši ir pacietīga tauta. Gadu simtiem visādi svešzemju jūgi izturēti, cerot uz laimīgāku nākotni brīvā zemē un ar pašu bāleliņiem pie varas. Tagad izrādās, ka šie stūrējuši šķērsām ceļam uz grāvi. Cilvēku uzticība Saeimai un valdībai izkususi kā apšaubāmas kvalitātes svecīte. Ja tantei tirgū pircējs rauc degunu un saka, ka skābie kāposti nav bijuši pietiekami garšīgi, viņa rīkosies tūdaļ un bez ierunām. Nākamreiz uz letes būs jau cits spainītis ar citiem kāpostiem. Uz mūsu valdības vīriem un parlamenta pārstāvjiem šis vienkāršais likums nezin kāpēc neiedarbojas arī tad, kad visiem ir pilnīgi skaidrs – valdības, Saeimas un partiju vārtīte «kāposti» galīgi nebaudāmi.

Ja kupli un smuki ziedošs krūms nenes augļus, tad saka – tie bija vēja ziedi. Šķiet, ka to lielā mērā var attiecināt arī uz mūsu Saeimu. Vai tiešām pirms gada ievēlētais simts gudrās galvas arī izrādīsies simts vēja ziedi?..

L.Kirillova

«Meistara diena» jaunajiem pavāriem

Preiļu arodvidusskolā notikušajā «Meistara dienā» ar topošajiem pavāriem amata noslēpumos un savās zināšanās dalījās pieredzējuši speciālisti, pievēršot uzmanību un popularizējot pavāra profesiju. Statistika rāda, ka pavārs Latvijā ir otra vispieprasītākā profesija, «Novadniekam» teica biedrības «Siera klubs» valdes priekšsēdētāja Vanda Davidanova. Biedrība bija viena no «Meistara dienas» organizatorēm. «Meistara diena» notiek profesionālajās vidusskolās, kurās gatavo pavārus, konditorus un citus ēdināšanas servisa speciālistus. Tās tiek organizētas sadarbībā ar valsts izcilākajiem pavāriem, galveno uzsvaru liekot uz Latvijā ražotu produktu izmantošanu, un ar mērķi audzēkņiem un pedagogiem dot praktiskas un teorētiskas zināšanas pavārmākslas pilnveidošanai, jaunu tehnoloģiju un darba formu izmantošanai. Preiļu arodvidusskolā notikušajā «Meistara dienā» piedalījās arī audzēkņi no Višķu profesionālās vidusskolas.

«Meistara dienas» ievadā jaunieši tikās ar Rīgas kafējnicā «Hromets» šefpavāri Astrīdu Čepi (ko Mārtiņš Rītiņš uzskatīja par labāko pavāri Latvijā no sievietēm, starp vīriešiem pavāriem, labākais, protams, ir viņš pats). Šefpavāre ar audzēkņiem sarunājās par pavāra profesijas prestižu, stāstīja par darbu, iespējām, atalgojumu. Zemkopības ministrijas Valsts un Eiropas Savienības atbalsta departamenta vecākā referente Marita Baltiņa sniedza informāciju par ES atbalstu lauku un mazpilsētu attīstībā, bet Vanda Davidanova jauniešu uzmanību pievērsa Latvijā ražotu produktu izmantošanai.

Profesionālās vidusskolas ik gadus beidz simtiem jaunu pavāru, diemžēl lielākā daļa no viņiem nestrādā specialitātē. Jaunie pavāri ir sastopami Īrijā, vai arī te pat Latvijā – tikai jau citā darbā. Astrīda Čeppe stāstīja, ka pēc labiem ēdināšanas servisa speciālistiem ir liels pieprasījums un arī atbilstošs atalgojums. Taču, kā atzina pieredzējuši šefpavāre, ar skolā gūtām zināšanām vien ir daudz par maz, jaunajiem pavāriem ļoti daudz jāmācās, jāapgūst vecāko kolēģu pieredze, jāiegulda enerģija savas kvalifikācijas celšanā. Teorētiskās daļas laikā klausītājiem bija iespēja nobaudīt dažādu šķirņu sierus, kā arī pīrādziņus ar speķi, ievārijumu, biezenmaizes un citus konditorejas izstrādājumus, kuru mikla papildināta ar rīvētu sieru. Vēlamies parādīt, ka siers ir produkts, kurš pievienojams visiem ēdieniem – zupām, saldajiem, salātiem, mērcēs, — kulinārijā un konditorejā, jo siers ir ne tikai produkts, bet arī garšviela, — jaunajiem pavāriem plašu informāciju par šo produktu sniedza Vanda Davidanova.

«Meistaru dienas» turpinājumā topošie pavāri devās uz skolas moderno virtuvi, kurā Astrīdas Čepes vadībā notika praktiskas nodarbības ēdienu gatavošanā, noformēšanā, bet pēc tam — šo gardumu degustācija. Galvenā vēriba tika veltīta no medijumiem un no sieriem gatavotiem ēdieniem, kā arī to pasniegšanai. Jaunajiem pavāriem tika atgādināts, ka no medijumiem gatavoti ēdieni senāk celti tikai kungu un karaļu galdā, un ka briežu vai aļņu «cimperlīgo» gaļu var pagatavot tikai ļoti labs pavārs. Medijumi labi sader kopā ar bumbieriem, brūklenēm, — šādus un līdzīgus padomus uzmanīgajiem klausītājiem deva pieredzējuši šefpavāre, mācot, kā gatavojama briežgaļas pastēte, cepetis un kā šie ēdieni servējami.

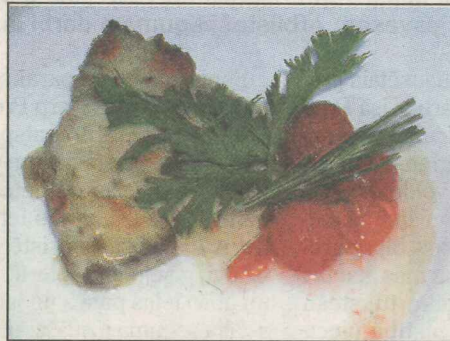
Daudzas jaunas atziņas jaunieši varēja

● Kulinārijas lietpratēja Astrīda Čeppe (no labās) kopā ar savu palīdzību, pavāri Mairitu Druseiku Preiļu arodvidusskolā «Meistara dienā» dalījās augstās pavārmākslas noslēpumos. Mūsu pienākums ir audzināt jauno pavāru paaudzi un nodot tai savas zināšanas, «Novadniekam» teica Astrīda Čeppe, taču domāju, ka no simta audzēkņu, kas piedalījās «Meistara dienā», par istiem pavāriem kļūs kāds desmits. Katram dzīvē sava sūtība.

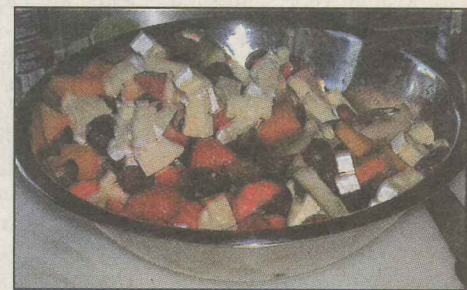
● Ar dziļu interesi notiekošajam sekoja Karina Poplavska, Preiļu arodvidusskolas 2. pavāru kursa audzēkne, kura drosmīgi ķērās arī pie briežgaļas pastētes porcijas noformēšanas, papildinot ar grauzdiņiem, bumbieriem un upeņu mērcīti. Man patīk šī profesija, tas ir ļoti interesants darbs, teica meitene.

● Brieža cepeša šķēle ar garnējumu. Preiļu un Višķu jaunie pavāri tagad prot sagatavot un pasniegt šo delikatesi.

● Rihards Trizna, Preiļu arodvidusskolas pirmā pavāru kursa audzēknis, atzina, ka «Meistara dienā» uzzinājis, kā gatavo garšīgu fondī – karstu siera masu, ar kuru pēc tam var naškoties, tajā iemērcot maizes vai augļu gabaliņus. Šim ēdienam nepieciešams speciāls fondī trauks (attēlā), irbuliši, sausais spirts karsēšanai, un, protams, tāds siers, kas labi der kausēšanai. Fondī atgādina seno laiku ierāšas, kad visi ģimenes locekļi vienoti ēda no kopīga katla, sēžot tam apkār. Mūsdienās tas noder arī stilīgai pasēdēšanai draugu bariņā. Siera pasaules pārzinātāja Vanda Davidanova stāstīja, ka ar fondī saistās dažādi ticējumi un rituāli, piemēram, bučošanās, ja diviem ēdājiem no irbuliņiem noslid maizes gabaliņš.

● Siera salāti ar augļiem un baltās šokolādes mērci – kā vecmeistara glezna. Foto: L.Rancāne

silķu izvēle neesot tik plaša, kā senāk, kad varēja iegādāties gan stiprāk, gan mazāk sāļtas. Taču aizvien vairāk ēdāju un banketu pasūtītāju mēdzot piekandināt, ka vēlas kārtīgu latvisku ēdienu, bez svešādām un smalkām piedevām.

«Siera klubs» sadarbojas ar daudzām Latvijas profesionālajām vidusskolām, «Novadniekam» stāstīja Vanda Davidanova. Preiļu arodvidusskolā līdzīgas mācības notikušas pirms trim gadiem kopā ar Mārtiņu Rītiņu. Vanda Davidanova dalījās arī nākotnes iecerēs, piemēram, par topošo pavāru izbirkuma nodarbību organizēšanu Rīgas restorānos un kafējnicās, kur strādā Latvijas labākie šefpavāri un iespējams arī redzēt apkalpošanu augstākajā līmenī. Viņa atzinīgi novērtēja Preiļu arodvidusskolas pedagogus, kas aktīvi piedalās «Siera kluba» un biedrības «Slow Food» organizētajos mācību semināros Rīgā.

«Meistaru dienas» noslēgumā par tās rīkošanu lielu paldies Vandai Davidanovai un «Siera klubam», Astrīdai Čeppei un Maritai Baltiņai teica Preiļu arodvidusskolas profesionālā mācību priekšmeta skolotāja pavāru grupā Marita Verze. Kāds neliels gabaliņš no augstas klases ēdināšanas servisa bija atvests uz skolu, un audzēkņiem bija iespēja ielūkoties burvīgajā virtuves mākslā, teica pedagoge. Marita Verze stāstīja, ka no iepriekšējo gadu absolventiem kāds «izdienējis» līdz šefpavāra godam Īrijā. Bet Preiļos? Te pavāriem ir ļoti maza samaksa, teica Marita Verze, un uz šādas skumjas realitātes nots arī pielikām punktu reportāžai no «Meistaru dienas».

L.Rancāne

zidenta ēdināšanai viņa vizītes laikā Latvijā. Daži no jaunajiem saistījās arī ar citām lietām, piemēram, par pavāra darbdienas ilgumu. Kad visi svin svētkus, pavāriem sakarā ar daudzajiem pasūtījumiem un apmeklējumiem nav brīvdienas. Nereti pavāri ziedo nakts miegu, lai banketa galdam pagatavotu pasūtītās miniuzkodas, kas prasa piņķerīgu un ilgu roku darbu. Taču visu atsverot gandarījums par sajūsmu, ar kādu viesi notiesājot gardumus.

Arī «Novadnieks» vēlējas saņemt kompetentas speciālistes atbildi uz jautājumu, kas īsti ir latviešu nacionālie ēdieni? Astrīda Čeppe atbildēja, ka latviešu ēdieni ir vienkārši: putrainu desas, miežu biezenputra, bet godību galdā, kā rāda senās pavārgrāmatas, bijuši šmorēti cūkgaļas un vistas cepeši, teļa gaļas rolmopši, jēra, zosu, pīles gaļa, sautēti kāposti. Pastētes, gaļa želejā, galerti, pildītās zivis, sami — arī tie ir latviešu nacionālie ēdieni, tāpat kā sieri, biezpiens, rudzu maize, pankūkas ar ievārijumu, lasi vai speķi, deserta — buberts, peldošās salas. Latviešu virtuvei raksturīgs, ka visi ēdieni vienmēr tika sagatavoti ļoti kvalitatīvi, un tie ir mazliet specifiskāki nekā pasaules virtuvē pieņemts, teica šefpavāre. Arī silķe piederoties latviešu virtuvei, piemēram, pildīta un cepta folijā. Diemžēl, pēdējā laikā

Latvijas 2. Ķirbju čempionāta uzvarētājs izaudzēts Carnikovā

Ķirbis ir pasaules lielākā oga. Mazākie ķirbji sver apmēram 50 gramu, bet lielākie sasniedz pat 500 un vairāk kilogramu. Lielākie Latvijā izaudzētie ķirbji ir neapmierināti 100 kilogramus. Ķirbis Latvijā ir ienācējs. Pirmsākumos tas audzis tikai Amerikā, taču šodien ar šā kontinenta atklāšanu atceļojis uz Eiropu. Iespējams, ka ar vācu muižnieku starpniecību 17.–18. gs. tas nokļuvis arī Latvijā. Ne velti vārdam «ķirbis» latviešu un vācu valodā ir līdzīga izruna. Zināms, ka ķirbis jau 18. gs. bijis plaši pazīstams un atzīta kultūra Zviedrijā.

Otrdien, 30. oktobrī, Rīgas Zoodārzā tika noteikts lielākais šogad Latvijā izaugušais ķirbis. Svēršanā piedalījās arī «Novadnieks». Veikalu tīkla «Maxima» organizētajā Latvijas 2. Ķirbju čempionāta noslēguma pasākumā par maksimālā ķirbja titulu sacentās desmit finālisti, kas izvēlēti no kopumā 101 pretendenta. Šogad dalībnieku atsaucība bija par 24% lielāka nekā pērn, un konkursā savus audzēkņus pieteica 101 dārza saimnieks no visiem Latvijas novadiem. Čempionāta finālisti izaudzēti Rīgā, Daugavpilī, Aizkrauklē, Talsos, Stendē, Dobelē un Liepājā.

Divus metrus divus centimetrus apkārtmērā un 70 kilogramus 900 gramus smags – tāds ir lielākais šogad Latvijā izaudzētais ķirbis. Čempionāta noskaidrots, ka Latvijas mērogā milzīgas ogas iespējams izaudzēt arī piejūras reģionā, jo šā gada konkursa uzvarētājs nāk no Rīgas rajona Carnikavas.

Visi maksimālie ķirbji apkārtmērā pārsnieguši 190 centimetrus atzīmi. Otrajā vietā ierindojās Liepājas rajonā izaugusi 205 centimetrus resnā un 58,9 kilogramus smagā dārza oga. Sīva čīna norisinājās par trešo vietu uz čempionāta pjedestāla – tikai par dažiem centimetriem un pārdesmit gramiem atšķīrās Talsu rajona

Stendē un Rīgas rajona Baldonē augušie brangūļi.

Pirmajā Latvijas ķirbju čempionātā aizvadītajā gadā uzvaras laurus plūca 229 centimetrus liels un 78,15 kilogramus smags rīdzinieks. Taču vidējais finālistu lielums pērn bija mazāks.

Visi čempionāta finālistu saimnieki saņēma «Maxima» dāvanu čekus, bet uzvarētāja Irēna Kārklīņa – čeku par 300 latiem. Savukārt paši finālisti nonāks Rīgas Zoodārza iemītņu pusdienošanas galdā. Ķirbis dzīvniekiem ir saldašs ēdiens, ar ko našķēties pat lielākajai daļai Zoodārza iemītņu. Kopumā ik gadu šeit tiek notiesātas piecas tonnas ķirbju.

Arī citur pasaulē notiek līdzīgi lielāko ķirbju kronēšanas konkursi. Piemēram, Vācijā par lielāko šogad tika atzīts 524 kg smags ķirbis, bet šoruden pasaulē smagākā ķirbja titulu ieguvis kāds 766,11 kg smags amerikānis no Rodailendas. Arī Bristoles (Lielbritānija) iedzīvotājs Mihaels Olivers ieguldīja daudz pūļu, lai ar panākumiem piedalītos Dienvidanglijas milzu ķirbju izstādē. Cerības uz godalgu vieta tas, ka divas nedēļas pirms izstādes atklāšanas viņa lielākais eksemplārs svēra jau 1300 mārciņas (520 kg). Pērn izstādes čempiona titulu ieguva Rons Vallejs ar 1500 mārciņu (600 kg) smagu ķirbi. Vēl 1990. gadā pasaulē smagākais ķirbis svēra tikai 500 mārciņas (200 kg), bet kopš tiem laikiem ķirbju svars palielinājies ļoti strauji. Dārzkopji to skaidro ar interneta izplatību – audzētāji visā pasaulē var dalīties pieredzē, kā padarīt ķirbus vēl smagākus. Tie nekļūst daudz lielāki pēc apkārtmēra un bieži vien nav vairs arī oranžā krāsā, bet toties pieņemas svarā un daudzēm patīk tos audzēt. Pats Mihaels savu ķirbju aprūpei veltī 20-30 stundas nedēļā.

Protams, Latvijas ķirbju audzētājiem ir mērķis, uz ko tiekties, taču par visiem Latvijas čempionāta dalībniekiem var droši teikt, ka tie ir ekoloģiski tīri un audzēti bez maksliģiem minerālmēsliem.

T.Elste

● Uz jautājumu, kur izaudzēts čempions, tā audzētāja Irēna Kārklīņa «Novadniekam» atbildēja: — Kompostkaudzītē, kompostkaudzītē. Un šogad tur ķirbji augot padevušies īpaši lieli. Smagākā ķirbja īpašniece balvā ieguva dāvanu karti 300 latu vērtībā no veikala «Maxima».

● Konkursa ķirbji pēc svēršanas nonāca zoodārza virtuvē. Viens no oranžākajiem milzeņiem tika iedalīts surikātiem un, svinīgi žurnālistu pavadīts, tika aizvazināts līdz surikātu mītnei, kur zoodārza darbinieki tajā izdobtajos caurumos iebēra dzīvnieciņu kārumus – tārpus — un iecēla voljērā. Zvēriņi sākumā izbijušies paslēpās mājīnā, bet pēc laika ziņkārība ņēma virsroku, un svešinieku aplūkot surikāti devās bariņā. Foto: A.Dzerkalis

Ķirbis – veselības karalis

Ķirbis ir neizsīkstošs veselības avots, attīra organismu un palīdz dziedēt locītavas. Ķirbja veselīgās īpašības zūd, ja to cep vai vāra. Jo vairāk to apstrādā, jo nevērtīgāks tas kļūst. Konservēti ķirbji, apstrādāti ar etiķi un sāli, ir garda piedeva ēdienam, bet tiem vairs nepiemīt dziednieciskais spēks.

Kā jau visos dārza labumos, arī šajā auglī ir daudz vitamīnu un minerālvielu – aminoskābes, vitamīns C, B grupas vitamīni, karotīns, pektīnvielas, fosfors, silīcijs, kobalts, magnijs, varš...

Uzturā lietojamas ir visas ķirb-

ja sastāvdaļas, ieskaitot ziedus un stigas.

✓ Ziedus var izmantot salātos kopā ar citiem augļiem un ogām, sajaucot tos ar labu eļļu. Tā organisms saņem ēteriskās eļļas, kas palīdz pretoties saaukstēšanās slimībām rudenī. Stigas, kas ķirbjiem aug ap Jāņiem, palīdz sirds un nervu mazspējas gadījumā, tām ir arī urindzenoša iedarbība.

✓ Miza stiprina matus, nagus un zobus. Samalta tā ir izmantojama tāpat kā augļa mikstums.

✓ Gandrīz visi izmet ķirbja vīdūci, kas līdzinās švammei. Bet tas ir izmantojams mugurkaula un locītavu masāžām, ādas kopšanā kā losjons, jo ir pilns ar

bioloģiski aktīvām vielām un ļoti tīru ūdeni. Ārstniecībā tas ir līdzeklis ādas izsitumu un ekzēmu dziedēšanai.

✓ Sēklas ir jebkura auga esence, tāpēc tās noteikti ir jāizmanto uzturā. Eļļa, kas ir sēklās, eļļa un uztur pie labas veselības locītavas, atjauno gļotādu mitrumu un ir labs onkoloģisko slimību profilakses līdzeklis. Lietojot sēklas mitrā un aukstā laikā, tās veicina siltuma sajūtas rašanos.

✓ Bērniem var dot našķi – lobītas ķirbju sēklas. Tās satur kukurbitacīnu, kas iznīdē vēdera parazītus, cērmes, spalīšus. Sēklas var ēst svaigas, bet, arī pareizi žāvētas (40 grādu temperatūrā vai uz krāsns caurvējā) vai ap-

ceptas uz pannas, tās savas labās īpašības nezaudē.

✓ Sula baro šūnas. Ķirbju sula satur organisko želatīnu, kas cilvēka organismā veicina skrimšļu atjaunošanos, samazina osteohondrozes sekas. Ilgstoši lietojot ķirbju sulu ikdienā, esot pat izārstēti išiassi un atjaunojusies locītavu darbība. Ķirbji veicina kaulu dzišanu un neorganisko sāļu izvadišanu no organisma.

✓ Miza, mikstums un sula spēj atjaunot saistaudus, skrimšļaudus un kaulaudus, tāpēc noder pacientiem ar trūcēm, orgānu noslīdējumiem, saistaudu vājumu un biežiem izmežģījumiem.

✓ Ķirbja mikstums, ko parasti

lieto uzturā, īpaši piemērots kuņģa un zarnu trakta slimniekiem, jo ir maigs un viegli pārstrādājams ēdiens. Tajā gan ir maz šķiedrvielu, bet daudz pektīna, kas izvada lieko holesterīnu, samazina asinsspiedienu, izvada lieko šķidrumu.

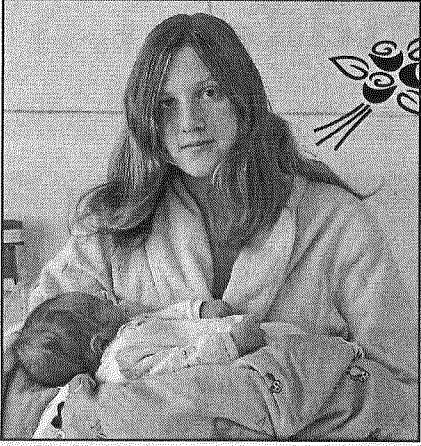
□□□

Lai paņemtu no ķirbja labāko, tas jālieto svaigā veidā un bez cukura, saldināšanai var izmantot medu.

Aukstā laikā ķirbju sulai pievieno 20 g ledus, tad aizveras ādas poras un ķermenim kļūst siltāk.

Siltā laikā pievienojot zaļo tēju, poras atveras un mums kļūst vēsāk.

Audz laimīgs, mazais!

22. oktobrī pasaulei sevi pieteica burvīga mazulīte, pirmais bērniņš savai māmiņai **Sigitai Galvanovskai**. Mammai vislabāk patīk vārds Sabine, un tā meita jau dzemdību nodaļā bija tikusi pie vārda. Šo izvēli atbalstījis arī tētis **Dmitrijs**. Par savu pirmo mazbērnu priecājas **Solvita** un **Imants**, bet vecmāmiņas **Ņinas** mazbērnu pulciņš tagad būs kuplāks. Mazulītei ir arī divas vecvecmāmiņas. Jaundzimusi papildinājusi Vārkavas novada iedzīvotāju skaitu.

Sabīnes tētis strādā celtniecībā. Jaunā māmiņa stāstīja, ka bērnu kristīs pēc katoļu tradīcijām.

28. oktobrī par savu dzimšanas dienu izvēlējās nīpurs un žirgts puisēns, kuram māmiņa **Svetlana Skutele** un tētis **Oļegs** devuši vārdu **Ņikita**. Par mazbērniņa piedzimšanu priecājas vecvecāki **Anfīza** un **Artemijs**, **Ingrīda** un **Nikolajs**. Viņiem tagad jāapgūst jaunie vectētiņu un vecmāmiņu pienākumi.

Mazais **Ņikita** ienācis kuplā dzimtā, ir gaidīts un mīlēts bērns, tāpēc jau dzemdību nodaļā abi ar māmiņu saņēmuši daudz ziedu un apsveikumus.

Ģimene dzīvo **Preiļos**. **Oļegs** strādā tirdzniecības nozarē, bet **Svetlana** studē Rēzeknes augstskolā, apgūst ar tūrisma jomu saistītu specialitāti.

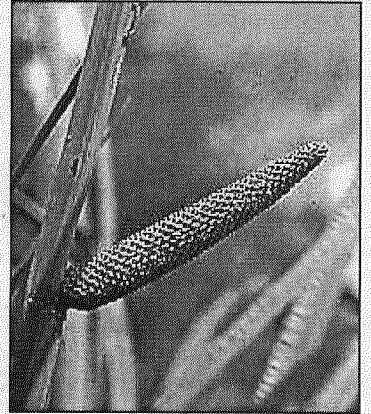
ĀRSTNIECĪBAS AUGU HOROSKOPS

Skorpions (23. oktobris – 21. novembris) – kalmes (*Acorus calamus*)

Skorpioni slēpjas zem skarbas izturēšanās maskas, ir atturīgi, tiecas pēc varas un, to ieguvuši, prot saglabāt. Viņu draudzību un mīlestību ir sarežģīti iekarot, bet, ja tas izdevies, grūti atrast uzticīgāku, iejūtīgāku un maigāku cilvēku. Intuīcija palīdz Skorpioniem pārvarēt nelabvēlīgos likteņa pavērsienus. Sevi vērtē augstu un prot sev sagādāt komfortu.

Vājas vietas veselībā: kauli un zobi. Palīdz kalmju saknes, kas aizkavē paradontozes, kā arī citu zobu un smaganu saslimšanu gadījumos. Pret zobu un smaganu slimībām palīdz kalmju sakņu košļāšana.

Mutes dobuma un rīkles iekaisuma ārstēšanai, zobu sāpju samazināšanai: ½ tējkarotes kalmju sakņu aplej ar glāzi verdoša ūdens. Pēc 10 minūtēm nokāš un dzer.

Laika atstātās pēdas keramikā

Līdz 9. novembrim **Livānos**, **Latgales mākslas un amatniecības centra** izstāžu zālē, skatāma **Daugavpils mākslinieces Ilonas Šaušas** keramikas izstāde «ūdens, ūdens visapkārt...» Tā ir mākslinieces personālizstāde, kurā apvienoti pieci cikli: «ūdens, ūdens visapkārt...», «Piens», «Kieģeļi jūras gaumē», «Jūrzenes akmeņi», «Lietus», kas tapuši kā laika atstātās pēdas keramikā.

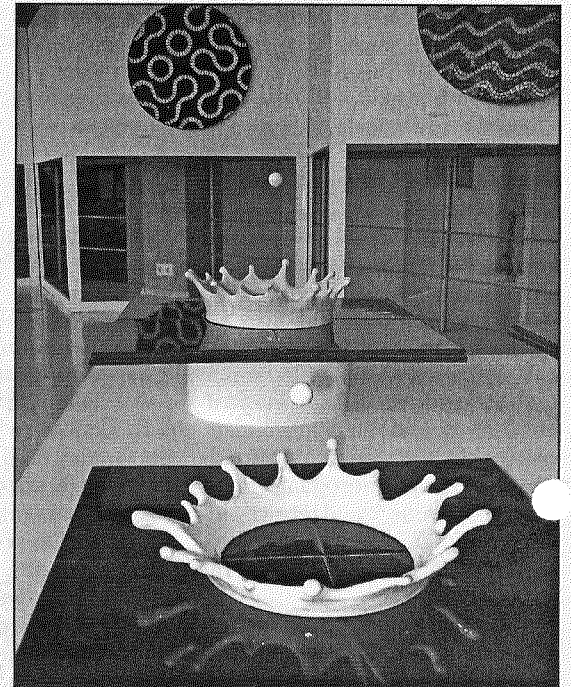
Ilona Šauša dzīvo un darbojas **Daugavpilī**, ir **Daugavpils reģiona mākslinieku asociācijas**, kā arī **Tautas keramikas studijas «Latgale»** biedre. Mākslinieci saista dažādi mākslas žanri, viņa ir veidojusi keramikas, sniega un uguns skulptūras, instalācijas, perfomances. Pēc izglītības keramiķe, taču darbiem izmanto ne tikai mālu, bet arī citus materiālus, labprāt eksperimentē. Pēdējos gados tapuši daudzi darbi, kas adresēti steidzīgajam 21. gadsimta cilvēkam, lielākoties tie ir dažādi objekti dabā: instalācija «Zvaigžņu siets», kas atrodas **Berķenelē**, «Putnubūriši», «Nārsts», kam pieturvieta rasta **Zviedrijā**, vides objekts «Mājas», kas tapis **Lapzemē** un tur arī apskatāms, un citi darbi.

19. oktobrī mākslas un amatniecības centrā izstādi apmeklēja daudzi mākslinieki — keramiķu konferences dalībnieki, kā arī **Daugavpils reģiona mākslinieku asociācijas** biedri.

Izstādes organizēšanu **Latgales mākslas un amatniecības centrā** atbalstīja **Valsts Kultūrkapitāla fonds**.

L.Rancāne

● Māksliniece **Ilona Šauša** kopā ar keramiķi **Imantu Klīdzēju** no **Salacgrivas izstādes «ūdens, ūdens visapkārt...»** prezentācijā keramiķu konferences dalībniekiem.

● Keramiķes **Ilonas Šaušas** darbs «Piens».

Laimīgais velobrauciens

«Latvijas Avīzē» noslēdzies fotokonkurss «Vasara – kāzu laiks», kuram fotogrāfijas varēja iesūtīt ikviens, kam izdevies iemūžināt kādu jaunalulāto pāri savā laimīgākajā dienā. Kā izrādījās, žūrija par simpātiskāko jauno pāri un labāko fotogrāfiju atzinusi **Inesi** un **Māri Matisānus**, kuru dzīvesvieta ir **Preiļos**, bet abi strādā **Livānos**. Inese vada **Livānu inženiertehnoloģiju un inovāciju centru**, **Māris** strādā **VAS «Latvijas valsts meži» Dienvidlatgales mežsaimniecībā**. Ne visai sen, septembrī, laikrakstā «Novadnieks» bija publicēta intervija ar **Inesi**. Lasītāji, droši vien, atceras drosnīgās meitenes dzīves gājumu, kurā tik daudz kas redzēts, izdarīts un piedzīvots, piemēram, darbs uz kruizu kuģa **Amerikā**. Intervijā **Inese** stāstīja arī par va-

sarā nosvinētajām kāzām.

Par to, kā tapusi šī fotogrāfija, **Inese** plašāk pastāstījusi, ierodoties «Latvijas Avīzē» redakcijā pēc balvas. Izrādās, šo pārsteigumu – turpināt ceļu uz velosipēdiem — kāzās sagādājuši darba kolēģi, jo **Inese** un **Māris** pazīstami kā aizrautīgi velobraucēji. Tieši **Inese Matisāne**, strādājot **Livānu novada domē**, sagatavojuši vairākus riteņbraukšanas veicināšanas projektus, abi ar dzīvesbiedru brīvo laiku visbiežāk pavada ceļojumos ar riteņiem. Skaisto kāzu dienas momentu nofotografējis **Māra kolēģis Edgars Dobelis**.

● **Edgara Dobeļa** iemūžinātais kāzu brauciens atzīts par labāko fotogrāfiju konkursā «Vasara – kāzu laiks».

REKLĀMAS, LĪDZJŪTĪBAS

LATVIJAS VALSTS MEŽI

Viens no mūsdienīgākajiem un visstraujāk augošajiem mežsaimniecības uzņēmumiem Eiropā, kas apsaimnieko mežus no sēklas un stāda līdz pat gatavam balķim. Mums raksturīga atbildība pret mežu, vidi un cilvēkiem.

AS "Latvijas valsts meži" struktūrvienība
"LVM Meža infrastruktūra" aicina pievienoties savai komandai

MEŽA AUTOCEĻU SPECIĀLISTUS / ES

1 amata vieta Dienvidlatgales mežsaimniecības teritorijā

Ja jums ir

- augstākā izglītība autoceļu būvniecības vai mežsaimniecības specialitātē;
- atbilstoša profesionālā pieredze;
- prasme strādāt ar datoru lietotāja līmenī (MS Office);
- teicamas latviešu un labas krievu valodas prasmes;
- B kategorijas autovadītāja apliecība;
- teicamas darba plānošanas un organizēšanas prasmes;
- spēja aizstāvēt un pamatot savu viedokli, labas sadarbības prasmes.

Uzticēsim jums

- pārraudzīt meža autoceļu un tiltu stāvokli;
- kontrolēt meža autoceļu ekspluatācijas noteikumu ievērošanu;
- piedalīties meža autoceļu uzturēšanas un būvniecības darbu plānošanā un kontrolē;
- sagatavot projektēšanas uzdevumus meža autoceļu projektēšanai;
- saskaņot būvprojektus un sagatavot darba uzdevumus meža autoceļu uzturēšanas darbiem;
- kontrolēt būvdarbu gaitas atbilstību līgumsaistībām un būvprojektam.

Piedāvājam jums

- patstāvīgu, atbildīgu un dinamisku darbu zinošu un atsaucīgu kolēģu komandā;
- iespējas profesionāli augt un attīstīties;
- motivējošu atalgojuma sistēmu un sociālās garantijas.

Pieteikumus, CV lūdzam sūtīt līdz 2007. gada 6. novembrim
AS "Latvijas valsts meži" Personāla vadības un administratīvajai daļai, Rīgā,
Kristapa ielā 30, LV-1046, ar norādi "Meža autoceļu speciālista konkursam",
fakss 7808899, e-pasts: b.sidere@lvm.lv, tālr. 67611764

Stabilitāte • Izaugsme • Atbildība

LATVIJAS VALSTS MEŽI

Viens no mūsdienīgākajiem un visstraujāk augošajiem mežsaimniecības uzņēmumiem Eiropā, kas apsaimnieko mežus no sēklas un stāda līdz pat gatavam balķim. Mums raksturīga atbildība pret mežu, vidi un cilvēkiem.

AS "Latvijas valsts meži" struktūrvienība
"LVM Meža infrastruktūra" aicina pievienoties savai komandai

MEŽA MELIORĀCIJAS SISTĒMU
SPECIĀLISTUS / ES

2 amata vietas Latgales reģionā

Ja jums ir

- augstākā izglītība hidromeliorācijas, mežsaimniecības vai autoceļu būvniecības specialitātē;
- atbilstoša profesionālā pieredze;
- prasme strādāt ar datoru lietotāja līmenī (MS Office);
- teicamas latviešu un labas krievu valodas prasmes;
- B kategorijas autovadītāja apliecība;
- teicamas darba plānošanas un organizēšanas prasmes;
- spēja aizstāvēt un pamatot savu viedokli;
- labas sadarbības prasmes.

Uzticēsim jums

- piedalīties meža infrastruktūras uzturēšanas un būvniecības darbu plānošanā, organizēšanā un kontrolē, sniegt atzinumus un konsultācijas;
- nodrošināt renovējamo vai rekonstruējamo meža meliorācijas sistēmu apsekošanu;
- sagatavot projektēšanas uzdevumus un saskaņot meža meliorācijas sistēmu būvprojektus;
- kontrolēt būvdarbu gaitas atbilstību līgumsaistībām un būvprojektam.

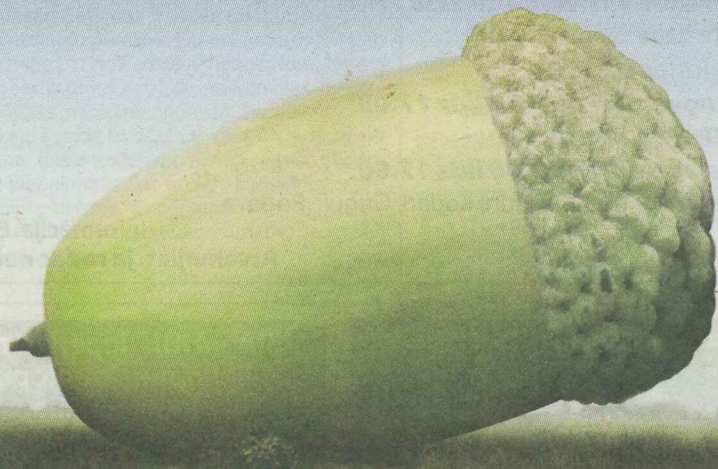
Piedāvājam jums

- patstāvīgu, atbildīgu un dinamisku darbu kolektīvā, ko vieno savstarpēja cieņa, godīgums un profesionalitāte;
- iespējas profesionāli augt un attīstīties;
- motivējošu atalgojuma sistēmu un sociālās garantijas.

Pieteikumus, CV lūdzam sūtīt līdz 2007. gada 6. novembrim AS "Latvijas valsts meži"
Personāla vadības un administratīvajai daļai, Rīgā, Kristapa ielā 30, LV-1046,
ar norādi "Meža meliorācijas sistēmu speciālista konkursam",
fakss 7808899, e-pasts: b.sidere@lvm.lv, tālr. 67611764

Stabilitāte • Izaugsme • Atbildība

Diži

Līdz

9,65% gadā

Akcija līdz 31. decembrim.

Terminnoguldījums

Ozols

tālr. 8000100
www.hipo.lv

Hipotēku banka
AR DOMU PAR ĒRTĪBU

Nozuda māmuliņa —
Saulīte norietēja.
Dvēselē iesāpējās
Vientuļa melodija.
**Skumjās esam kopā ar
Grigoriju Miņinu, no MĀTES
uz mūžu atvadoties.**
SIA «Agrofirma «Turība»»
kolektīvs

Gluži kā svece, kas caurvējā klanās,
Gluži kā rūsas plaisma
Tikko iesākta, tikko manāma
Kādas jaunības liesma dziest...
**Skumju brīdī esam kopā ar
Mihaila GORINA tuviniekiem,
kad liktenis pārāgri nodzēsis
viņa dzīvības sveci.**
Riebiņu novada dome

Un sāpes dvēselē kā melni pelni
snieg:

Un smagas sakrājas,
bet aprakdamas sagrūst.
Tik mēmi lūpas kļiedz: par agru,
ai, par agru!
**Izsakām visdziļāko līdzjūtību
lielajās bēdās Daukštu ģimenei,
kad traģiski pārtrūcis meitas
LOLITAS dzīves pavediens.**
Aglonas pagasta padome

Tu būsi debesis, zemē,
Tu vēja un saulē.
Tu savējo sirdis,
Tie tevi neaizmirsīs.
**Skumstam un dalām būdu
smagumu kopā ar Daukštu
ģimēni, no LOLITAS
uz mūžu atvadoties.**
Bijušie kursabiedri PVĢ

Kāpēc ātri aiziet dziesma,
Kāpēc pēkšņi nāve skauj,
Kāpēc gulda zemes klēpī
To, ko darbs un dzīve sauc?...
**Negaidītajā sājpu un atvadu
brīdī izsakām visdziļāko
līdzjūtību LOLITAS tuviniekiem.**
Deju kolektīvs «Gaida»

Es dariju, ko spēju,
Spried, Dieviņ, kā tev prāts,
Un, ko vairāk nevarēju,
Lai veic pēc manis kāds.
**Skumju brīdī esam kopā ar
Lolitas DAUKSTES tuviniekiem,
viņu aizsaulē aizvadot.**
Hansabanka AS,
fil. Tērbata kolektīvs

Nu, māmuliņ, kā plecu lakats
Tavs mūžs ir beidzot noadīts.
Guļ melnā krāsa zaļai pāri
Un pavediens uz smiltīm stīdz.
**Izsakām līdzjūtību
Dzintras GUSĀRES
ģimenei.**
SIA «Livānu dzīvokļu un komunālā
saimniecība»